

Carl XVI Gustaf: Jultal 1990

Talare

Carl XVI Gustaf
Kung

Datum

25 december 1990

Plats

Stockholm

Kära svenskar hemma och utomlands! Efter ett ovanligt händelserikt och historiskt år är det åter dags för mig att med några personliga tankar vända mig till alla Er, som lyssnar nära och fjärran. Året som snart är slut började i en optimistisk anda. Vi var många som kände att med ett nytt decennium kom en ny tro på framtiden. Relationerna mellan stormakterna fortsatte att förbättras. Järnridån hade fallit, och ett nytt fritt Europa höll på att växa fram. Känslan av en verklig möjlighet till bestående fred och frihet växte sig allt starkare. Därför greps vi av ångest och förtvivlan när, mot slutet av sommaren, en allvarlig politisk kris utbröt i en av de mest konfliktladdade delarna av vår värld, Mellersta Östern. Det var som om ett svart giftmoln plötsligt rullade in över den ljusa framtidshorisont vi hade börjat se. Efter ett politiskt övergrepp, som fördömdes så gott som unisont, tvingades enskilda individer stanna i främmande land mot sin vilja. Våra tankar gick ofta till de landsmän som inte fick återvända hem. I den oro och ängslan deras situation förorsakade dem själva och deras närstående deltog vi alla. Nu gläds vi med dem när de inför helgerna kunnat återförenas med sina familjer här hemma i Sverige. För den skull får vi inte glömma bort att krisen består så länge som de människor, vilkas hemland har invaderats av främmande makt, inte har återfått sin frihet och självständighet. Ett krig i Mellersta Östern får konsekvenser för hela världen. Därför måste vi stödja alla ansträngningar till en fredlig lösning av konflikten i detta område. Det finns givetvis ett samband mellan det internationella politiska läget och situationen i vårt eget land. Mycket ter sig just nu mörkare och mera svårhanterligt än vad det kanske i själva verket är. I tider som dessa ligger det gamla talesättet, att natten aldrig synes så mörk som just innan det ljusnar, nära till hands. Vi får inte låta pessimismen ta överhand när det gäller vårt gemensamma arbete på att få förnyad fart på den inhemska utvecklingen. Negativism och ständigt gnäll kan vara lika nedbrytande som optimism och framtidstro kan åstadkomma underverk. Men det krävs vilja och konstruktivt arbete och stundtals kanske också försakelser, när så är nödvändigt. Under de resor Drottningen och jag har gjort under året, till bland annat Japan, Frankrike

och Nederländerna, har jag slagits av den starka framtidstro som präglar många länder i vår omvärld. Detta trots de olika problem man har att brottas med, var och en på sitt håll. Det är viktigt för oss alla att vi ser oss om, inte nödvändigtvis genom resor, utan också genom böcker och massmedia. Då står det klart, att vi inte är ensamma om de problem, som vi tycker är så unikt svenska. Det nya Europa har fortsatt att stärka och utveckla sin samhörighet. Det som för bara drygt ett år sedan tedde sig som en evig omöjlighet blev verklighet, när de båda tyska länderna återförenades i en nation. Men när järnridån föll, fick vi nya insikter. Omänskliga livsvillkor och stor humanitär nöd råder på många håll i Östeuropa. Där har vi svenskar en uppgift att fylla. Enskilt eller genom världssamfundets olika hjälporganisationer måste vi bistå de människor, vilkas existens är beroende av omvärlden. Detta är nödvändigt för att det nya Europa, som nu växer fram, skall utvecklas till ett fredens och möjligheternas Europa för oss alla. Vårt land har under året tagit viktiga steg mot den Europeiska Gemenskapen. För det svenska näringslivet kommer Europa att förbli den viktigaste marknaden och öka i betydelse, under förutsättning att vi kan konkurrera med pris och kvalitet. Just nu befinner vi oss i en period där vår konkurrenskraft försämras. Till viss del beror det på världskonjunkturen men också på vår egen kostnadsutveckling. Detta är ett problem, som vi måste ta itu med själva. Det är svårt, eftersom alla lösningar innebär försakelser. Att avstå från något man vant sig vid är aldrig en lätt uppgift. Den kanske största utmaningen som vi kommer att stå inför är miljöproblemen. Kartläggningen av de östeuropeiska ekonomierna har skoningslöst avslöjat vidden av naturkatastrofen i dessa länder. De insatser som måste göras för att läka sår som redan uppstått och förhindra fortsatt förstörelse kommer att kräva stora belopp, som alla måste vara beredda att bidra till, och inte minst vi här i Sverige. Det är därför glädjande, att den nya europeiska utvecklingsbanken, i vars ledning vårt land är representerat, har finansiering av miljöförbättrande investeringar som en viktig punkt på sitt program. Men det förhållandet att några av våra grannländer har värre problem än vi, får inte leda till att vi själva slår oss till ro. Vi har också djupa sår i vår miljö. För att läka dessa måste vi målmedvetet arbeta på att förändra och förbättra vårt vardagliga beteende i förhållande till vår miljö. Detta gäller enskilda individer såväl som företag. Särskilt angeläget är det att våra barn – generationen som skall ta vid efter oss – får kunskap och ledning i att vårda sin omvärld. Det är glädjande att kunna konstatera hur mycket mera kunnig dagens ungdom är i ekologi och de stora sammanhangen i naturen jämfört med min egen generation. Med dessa kunskaper i bagaget är det viktigt att vi fortsätter att ta hand om vår närmiljö.

Ibland tycker jag mig märka tendenser till en ökad nerskräpning, som om vi inte riktigt orkade med de små insatserna i vårt vardagsliv, när vi inriktar oss på de stora ekologiska sammanhangen. En sådan prioritering får vi aldrig falla till föga för. Detta är jag övertygad om att Ni ungdomar inser. Det är ju Ni som skall leva med resultatet av Era egna insatser. I detta sammanhang vill jag också gärna säga att jag ofta imponeras av våra svenska ungdomar. Era framgångar på olika områden och Er ambition att skapa ett bra liv inte bara för Er själva utan också för Era medmänniskor bidrar till min övertygelse om att vårt land har en god grund att bygga framtiden på. Dagens unga generation kommer sannolikt att bli de första Europa-svenskarna, med hela kontinenten som hem och marknad. Det är ett helt nytt perspektiv och en ny situation, som kommer att öppna många spännande möjligheter men också erbjuda svårigheter och större konkurrens. Kraven på utbildning kommer att öka och då kanske främst vad gäller kunskaper i främmande språk. I den europeiska gemenskapen kommer inte ens två procent av medborgarna att tala svenska. Det är viktigt att vårt eget kulturarv får leva vidare. Vi får aldrig riva den grund som generationer har byggt vårt land och vår historia på. Men i all gemenskap är det frågan om att både ge och ta. Det gäller såväl över geografiska som mänskliga gränser. Låt oss tänka på detta alldeles särskilt nu i jultid. Många av oss är lyckligt lottade att ha en stor familj omkring oss. Låt oss dela med oss av vår gemenskap till de ensamma och utlämnade. I vår tid glömmar vi lätt bort dessa enkla och ursprungliga tankar och låter materiella hänsyn, jäkt och stress ta över. Det kristna julbudskapet bär på glädje, generositet och omtanke. I denna anda tillönskar jag och min familj Er alla – här hemma i Sverige och utomlands – en fortsatt skön julhelg och ett riktigt riktigt Gott Nytt År.

Taggar

1990, 1990-tal, Högtidstal, Jultal, Kungahuset, Man

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/carl-xvi-gustaf-jultal-1990>